

Remiss
Funktionellt
prioriterat
vägnät

2014-10-29

TRAFIKVERKET

Vi ska peka ut
Sveriges viktigaste vägnät för
nationell och regional
tillgänglighet

Bakgrund – dagens indelning

Administrativ indelning

- Europavägar
- Riksvägar
- Primära länsvägar
- Sekundära länsvägar
- Tertiära länsvägar

Utpekande av vägnät för olika ändamål

- NRL nät
- Huvudväg godstransporter
- Funktionell vägklass
- Rastplatsvägnät
- Leverans kvalitet Drift och underhåll
- Prioriterad väg för kollektivtrafik
- Etc.

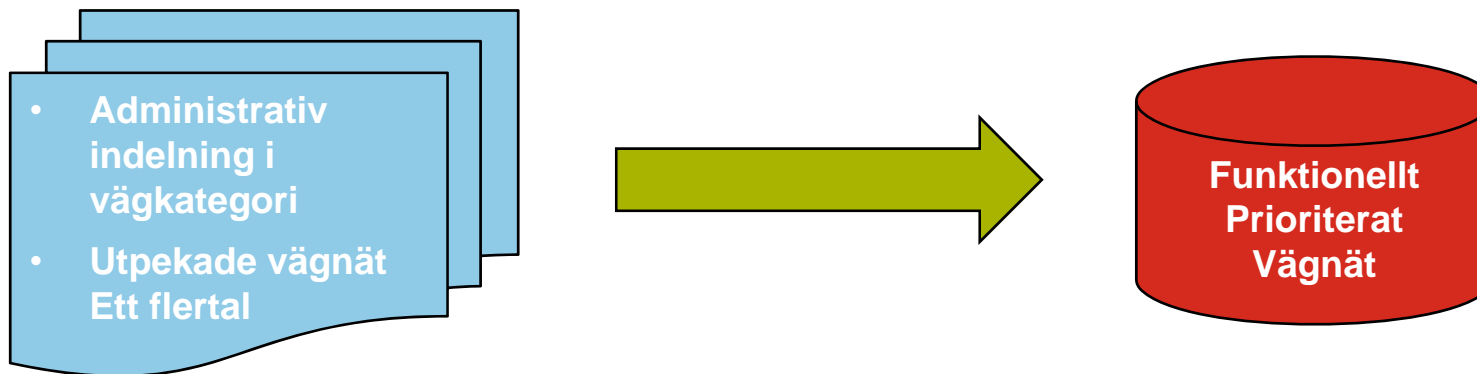
Bakgrund

- Dagens indelning av vägnätet är omodern
- Utpekanden har gjorts för olika ändamål och de är av olika status och kvalitet
- Planeringsverksamheten behöver olika typer av underlag

Trafikverket har därmed tagit initiativ till att ta fram ett uppdaterat underlag i samverkan med länsplaneupprättarna

Bakgrund

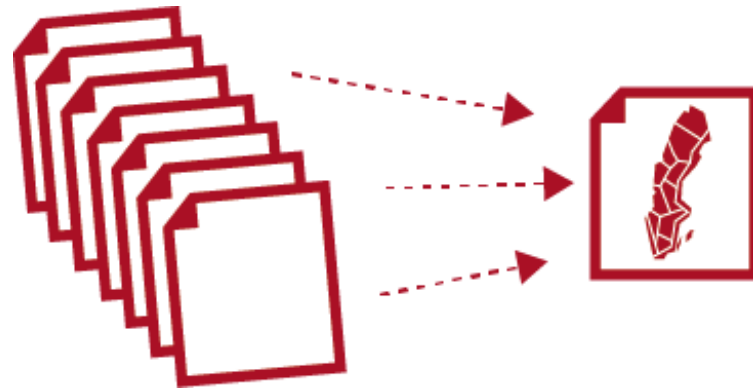

Hur blir det enklare?

Trafikverket tar i samverkan med länsplanupprättarna fram ett planeringsunderlag som är genomarbetat och förankrat. Vi skapar en samsyn om ett prioriterat funktionellt vägnät.

+ det hjälper oss i kommande planeringsprocesser, projekt och verksamheter

+ det hjälper oss att ensa i andra utpekanden

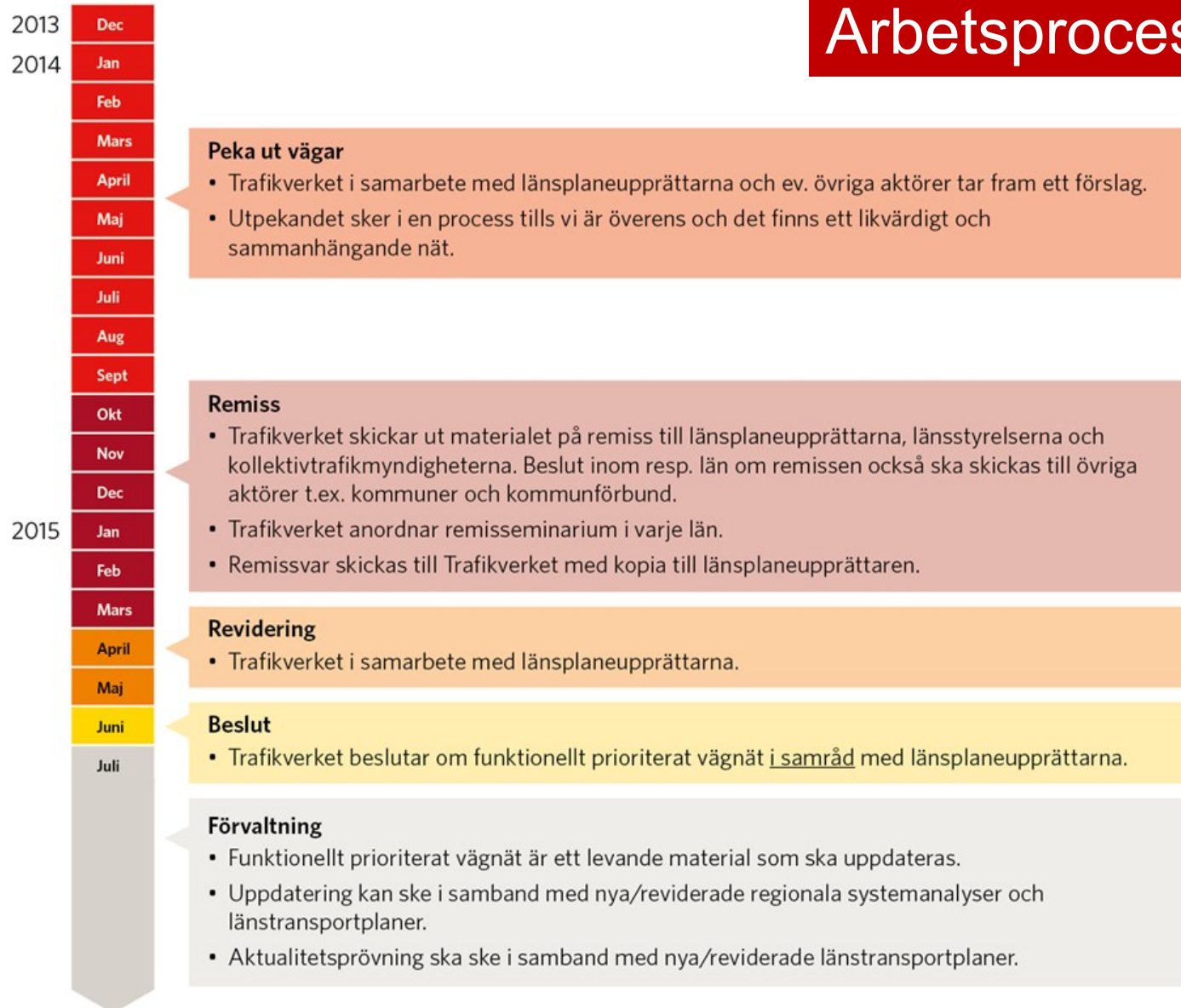
Mål

Målet med det funktionellt prioriterade vägnätet är att:

- skapa **samsyn** av vilket vägnät som är viktigast för **nationell och regional tillgänglighet**
- skapa en **gemensam plattform** för att tillsammans främja grundläggande tillgänglighet
- bidra till tydligare och mer sammanhållna prioriteringar (att ensa och rensa bland befintliga utpekanden)

Arbetsprocess och tidplan

Hur har det tagits fram?

- Trafikverket initiativtagare till Funktionellt prioriterat nätverk
- Förslag framtaget i dialog med länsplaneupprättarnas tjänstemän
- Ny företeelse
  - iterativ process
  - diskussioner, analyser och justeringar utifrån regionalt och nationellt perspektiv
- Remiss för att nå ett bättre slutresultat

Vägarna delas in i tre skikt

Nationellt och internationellt viktiga vägar

Regionalt viktiga vägar

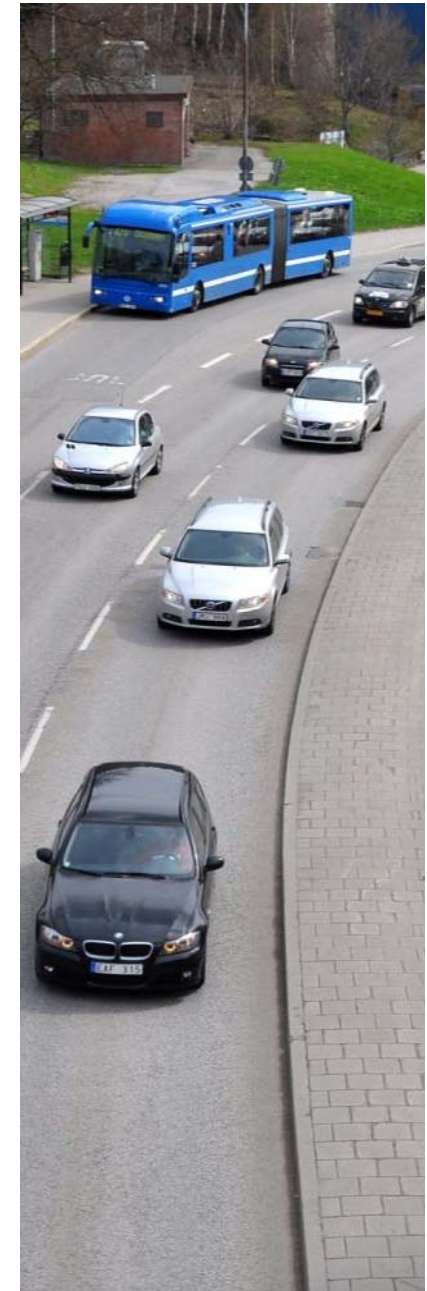
Kompletterande regionalt viktiga vägar

Vägarna pekas ut och beskrivs utifrån dess viktigaste funktioner

De vägar som är viktigast för

- godstransporter
- långväga personresor
- dagliga personresor
- kollektivtrafik

Förhållningsätt

Varför tar Trafikverket detta initiativ nu?

Så att vi är redo vid t.ex. nästa åtgärdsplaneringsomgång

Så att vi har underlag för t.ex.

- bristbeskrivningar
- de regionala hastighetsanalyserna
- ...i den löpande verksamheten; framförallt i samhällsplaneringens olika skeden, remissvar av detaljplaner

Trafikverket tar initiativ för att möjliggöra:

- ett sammanhållet arbete i hela landet
- att ett nationellt sammanhållande vägnät tas fram

Vad innebär ett utpekande?

Det innebär att

- vi är överens om vilka vägar som är viktigast för nationell och regional tillgänglighet
- vi tillsammans ska arbeta för att långsiktigt säkerställa god tillgänglighet på de prioriterade vägarna

Det prioriterade vägnätet ska också visa vilken funktion eller vilka funktioner som är viktigast för de prioriterade vägarna

Det prioriterade vägnätet utgör ett underlag för:

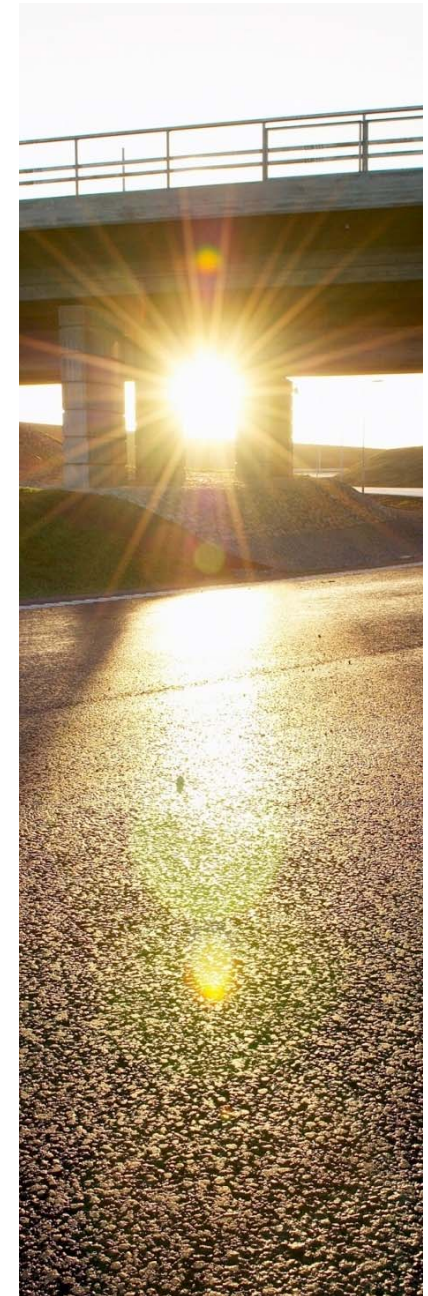
1. vilka vägar där det är viktigt att värna och/eller höja tillgängligheten
2. hur vägarna ska hanteras i samhällsplaneringens olika skeden och i avvägningar mellan olika intressen

Hur ska vägnätet användas?

Det funktionellt prioriterade vägnätet är ett planeringsunderlag.

Trafikverkets utgångspunkt är att:

- Den regionala och nationella tillgängligheten ska prioriteras på de utpekade vägarna
- Drift och underhåll ska anpassas utifrån vägarnas viktigaste funktioner

Ex. på användningsområden

Underlag för hantering
av vägarna i den fysiska
planeringen

Beskrivning
av brister

Det funktionellt
prioriterade vägnätet
är ett
planeringsunderlag

Regionala
hastighets-
analyser

Utpekande
av riks-
intressen

Prioritering
av åtgärder

Regionala
system-
analyser

Framtagande av andra
utpekade nät t.ex.
vägtrafikledningsnät

Avgränsningar

Avgränsning funktionsmålet

Det funktionellt prioriterade vägnätet har fokus på transportpolitikens tillgänglighetsmål. Vid användningen av det prioriterade nätet som planeringsunderlag ska det sammanvägas med det övergripande målet om samhällekonomisk effektivitet och hänsynsmålet samt övriga relevanta mål och underlag.

Avgränsning statligt vägnät

Det prioriterade nätet omfattar enbart det statliga vägnätet. Luckor i det prioriterade vägnätet där enskilda eller kommunala vägar utgör viktiga länkar, t.ex. till en viktig nod, kan markeras som streckade i kartpresentationen.

Avgränsning befintliga vägar

De prioriterade vägnätet utgår från befintliga vägar och den infrastruktur som finns idag samt vägar som är under produktion. De regionala systemanalyserna föreslås användas som verktyg att beakta den långsiktiga dimensionen av vägnätets roll i samhället.

Gång- och cykelvägar

Det funktionellt prioriterade vägnätet pekas inte ut utifrån ett gång- och cykelperspektiv, utan omfattar enbart vägar för bilar, bussar och lastbilar.

Det pågår arbeten runt om i landet med att ta fram regionala cykelplaner.

Kopplingar till andra nät

Framtagande av nya nät/utpekanden ska kopplas till Funktionellt prioriterat vägnät.

Kvaliteter och beskrivningar av delar av FPV

- Vägar som **ingår i** funktionellt prioriterat vägnät
- Dvs. vissa av de prioriterade vägarna uppfyller särskilda funktioner och/eller har en viss kvalitet eller egenskap
- T.ex. trafikledningsvägnät

Kompletterande nät till FPV

- Nät som **utgår från funktionellt prioriterat vägnät**, men därtill omfattar fler vägar och är mer finmaskigt
- Kompletterande nät ska ta sin utgångspunkt i prioriterat vägnät, men kan därutöver inkludera andra vägar och utgöra nya "fristående" nät
- T.ex. bärighetsvägnät, turistvägnät

Fortsatt arbete med andra vägnät

Funktionellt prioriterat vägnät ska omfatta de viktigaste vägarna.

Där funktionellt prioriterat vägnät slutar tar andra projekt och utpekade nät vid som en fortsättning.

- Kompletterande kvaliteter till FPV
  - Trafikledning
- Andra utpekanen på gång
  - Omledningsvägnät
  - Bärighetsvägnät
  - Turistvägnät
- Översyn av befintliga utpekade nät

Vad händer med vägar som inte pekas ut?

Det prioriterade vägnätet är ett planeringsunderlag för regional och nationell tillgänglighet:

- På utpekade vägar ska nationell och regional tillgänglighet prioriteras.
- På ej utpekade vägar bedöms den lokala tillgängligheten vara viktigast.
- Åtgärder för t ex miljö och trafiksäkerhet kommer fortsatt att hanteras på hela det statliga vägnätet.

Drift och underhåll:

- Underlag för att bättre kunna anpassa drift och underhåll utifrån vägarnas viktigaste funktioner.
- Lågtrafikerade/prioriterade vägnätet påverkas inte.

Bärighetsvägnät:

- Det ska göras en översyn av bärighetsvägnätet. Viktiga näringslivsvägar som ej pekas ut som prioriterade kan hanteras inom ramen för det.

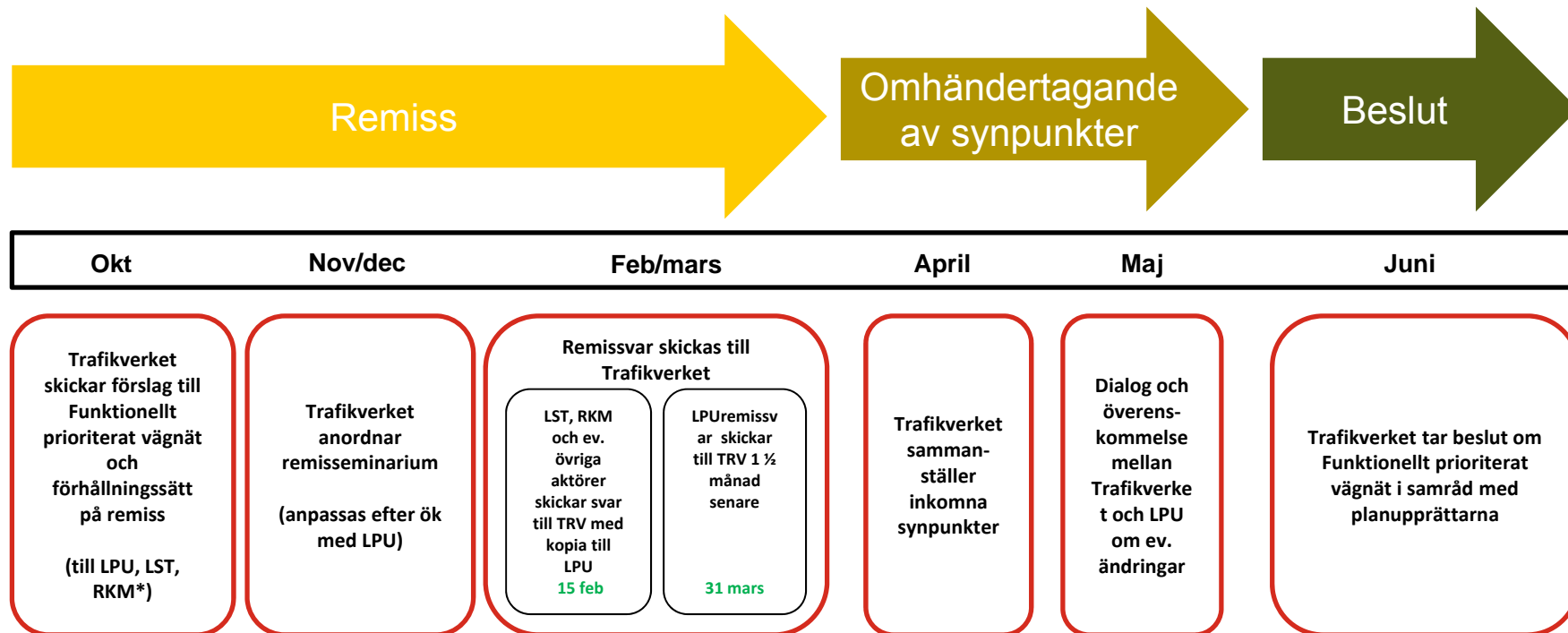
Utpekandet av Funktionellt prioriterat vägnät kommer inte att innebära förändringar av väghållaransvar.

Remissprocessen

Remissprocess

*Resp. länsplaneupprättare och Trafikverkets regioner kommer överens om remissen även ska skickas till övriga aktörer, t.ex. kommuner, kommunförbund.

Remissmaterial

- Kartor över det funktionellt prioriterade vägnätet
  - Sverigekarta
  - Regionkartor (Trafikverksregioner)
  - Länskartor

Kartorna visar vilka vägar som föreslås pekas ut som funktionellt prioriterade. De innehåller olika lager, dels med vägarnas indelning i skikt och dels med vägarnas indelning i funktioner. Manual för hantering av kartorna finns på Trafikverkets webbplats.
- Handledning - *Förhållningssätt till funktionellt prioriterat vägnät*

Handledningen beskriver hur vi ska förhålla oss till de prioriterade vägarna. Det anger hur vi gemensamt bör arbeta för att värna de prioriterade vägarna och förbättra tillgängligheten på dem.

Övrigt material

Rapport *Funktionellt prioriterat vägnät*

- Rapporten beskriver vad det funktionellt prioriterade vägnätet är, vad det omfattar, hur det kan användas i olika planeringssituationer. Den beskriver också processen för framtagande, remiss och beslut. Vi rekommenderar att ni läser rapporten innan ni tittar på remissmaterialet.

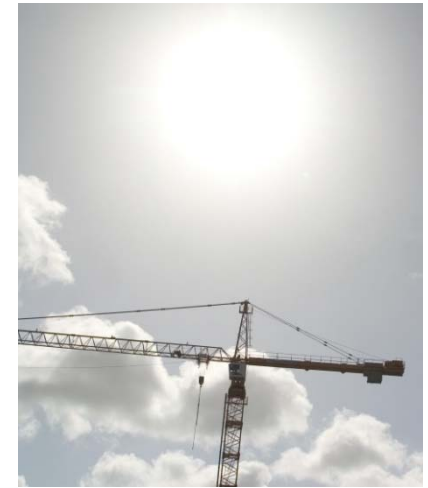
Broschyren *Sveriges viktigaste vägnät*

- Broschyren innehåller kortfattad information om det funktionellt prioriterade vägnätet.

Powerpointpresentation

Vad vill vi ha svar på?

- Synpunkter på utpekade vägar samt dess indelning i funktioner
- Synpunkter på förhållningssättet
- Övriga synpunkter.

Förhållningssätt till de utpekade vägarna

Ett gemensamt förhållningssätt till Funktionellt prioriterat vägnät

Olika funktioner
har olika anspråk

Syfte....

...att skapa en innebörd/utgöra ett stöd till hur de utpekade vägarna bör hanteras ur ett tillgänglighetsperspektiv

Genom att....

...beskriva vilka aspekter som är viktiga för att värna och utveckla tillgängligheten på utpekade vägar

- ➔ Viktigt att alla transportpolitiska mål sammanvägs i planeringssituationen
- ➔ Viktigt att finna lösningar som fungerar såväl för trafiken som för andra samhällsintressen

Förhållningssätt

Viktiga aspekter på vägar med **alla funktioner**, ex

- Kontinuitet i tillgänglighetsstandard
- Smidigt att ta sig fram
- Jämn hastighet
- Få störningar
- Kort restid

Innebär exempelvis

- Nya anslutningar till prioriterade vägar bör föregås av trafikanalyser
- God kapacitet i genomgående huvudriktning bör eftersträvas
- Korsningsutformning, beakta vägens funktion och trafikens sammansättning. En lösning kan vara att samla ihop flera befintlig anslutningar till en ny
- Större trafikflöden: sträva efter planskilda korsningar för oskyddade trafikanter om många barn ska passera

Förhållningssätt

Viktiga aspekter på vägar utpekade för **godstransporter**, ex

- God kapacitet
- Hög tillförlitlighet
- God trafikinformation
- Rastmöjligheter
- Vinterunderhåll

Innebär exempelvis

- Undvik åtgärder som försvårar för den tunga trafiken att hålla jämn hastighet
- Säkra tillgängligheten vintertid på dessa vägar
- Prioritera åtgärder för
  - hög punktlighet
  - rastmöjligheter
  - trafikinformation

Förhållningssätt

Viktiga aspekter på vägar utpekade för **dagliga personresor**, ex

- Flexibilitet
- Förutsägbar restid
- God trafikstyrning
- God trafikinformation
- Vinterunderhåll

Innebär exempelvis

- Prioritera vinterväghållning när arbetspendlingen är som störst
- Prioritera åtgärder som leder till att
  - högre hastigheter kan hållas (t.ex. mitträcke)
  - Korsningar/trafikplatser har god kapacitet morgon/em
  - God trafikstyrning/trafikinformation kan uppnås

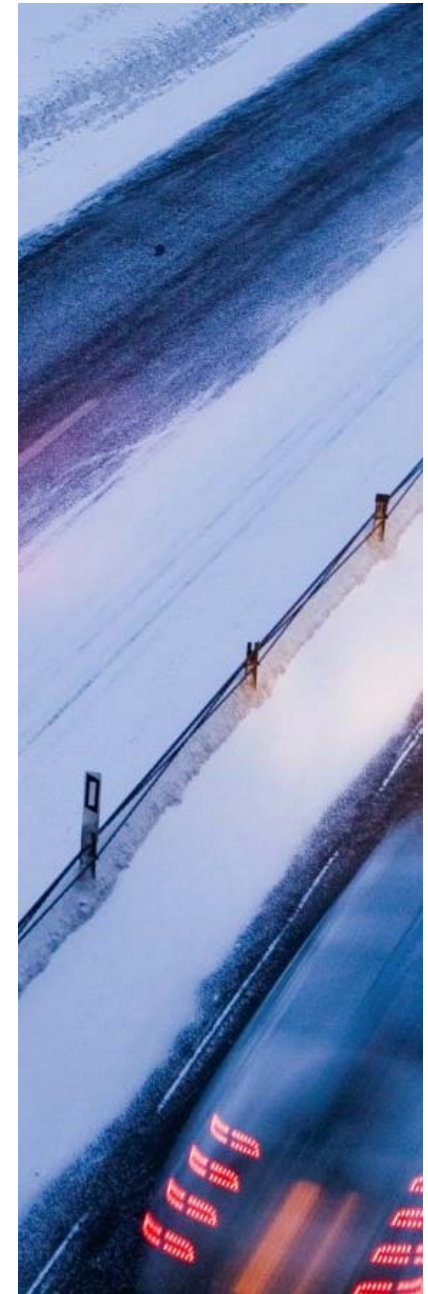
Förhållningssätt

Viktiga aspekter på vägar utpekade för **långväga personresor**, ex

- Möjlighet att kunna planera resan
- Få störningar
- Relativt hög hastighet
- God trafiksäkerhet

Innebär exempelvis

- Undvik åtgärder/störningar som ökar restiden och minskar tillförlitligheten
- Prioritera åtgärder som leder till att
  - Kortare restid genom att eftersträva jämn hastighet och att sträckorna med lägre hastighet är få och korta
  - God trafikinformation kan uppnås
  - Bra rastmöjligheter

Förhållningssätt

Viktiga aspekter på vägar utpekade för **kollektivtrafik**, ex

- Rimliga restider
- Smidiga byten av färdstätt
- God tillgänglighet till hållplatser
- Upplevelse av säkerhet och trivsel vid hållplats/anslutande GC-vägar

Innebär exempelvis

- Undvik åtgärder som förlänger restiden och försämrar åtkomligheten till hållplatser
- Prioritera underhåll av hållplatser och anslutande vägar
- Prioritera åtgärder som leder till
  - Kortare restider
  - Prioritering av buss vid höga trafikflöden
  - God tillgänglighet till hållplatser för gående och cyklister
  - Trygga hållplatser

Hantering av remissynpunkter/beslut

- Trafikverket kommer att föra dialog med respektive länsplaneupprättare utifrån remissynpunkterna.
- Trafikverket kommer att besluta om det funktionellt prioriterade vägnätet i samråd med länsplaneupprättarna.
- Trafikverket kommer att ta beslut om förhållningssättet efter bedömning av remissynpunkterna.
- Välkomna med frågor under remisstiden om något är oklart!